1830. **No. 90.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 9 NOVEMBER.

Vrijwillige Dienstneming bij de Artillerie.

De Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat, ingevolge een, door den Koning, daaromtrent nader genomen besluit, aan elken recruut, voor het te *Gorinchem* opgerigt wordende Bataillon vrijwillige *Artilleristen*, een handgeld zal kunnen worden gegeven, van zoodanig bedrag, dat door elkander gerekend, de kosten van aanwerving van ieder man, daaronder begrepen, het aanbrenggeld niet overtreffen, de som van *zestien guldens* (*f* 16), bij besluit van 1 Februarij 1819 lett. K, ten behoeve van het Werffonds, voor elk recruut bij het wapen der Artillerie toegestaan. — Noodigende de Gouverneur allen uit, die de geschiktheid voor het wapen der Artillerie bezitten, om van deze gunstige beschikking gebruik te maken, en alzoo tot het spoedig voltallig worden, van dat Bataillon zoo veel mogelijk mede te werken.

De Gouverneur,
Leeuwarden, den 7 November 1830. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

NEDERLANDEN.

BREDA, *den* 5 *November*. Van uit het fort Lillo wordt ons, onder dagteekening van den 3 dezer gemeld, dat daags te voren een troep muitelingen dat fort hadden aangevallen en pogen te vermeesteren. Zij waren echter door de bezetting zoo wel ontvangen, dat zij niet alleen waren afgeslagen, maar, met achterlating van een dertiental dooden, overhaast de vlugt hadden moeten nemen. Van onze zijde waren slechts drie manschappen gekwetst geworden. Men had verder niet de geringste stoornis ondervonden.

Van eene zeer geloofwaardige zijde hebben wij de verzekering gekregen, dat er reeds hoogstgeruststellende tijdingen ten aanzien onzer aangelegenheden uit Londen aangekomen zijn.

'sGRAVENHAGE, *den* 2 *November*. Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft, na met de smertelijkste zelfopoffering vergeefs het uiterste te hebben beproefd, om de misleide bevolking der Zuidelijke gewesten van het Rijk der Nederlanden aan de verschrikkelijkste rampen en onheilen te onttrekken, dezer dagen Antwerpen verlaten, met het voornemen, om (gelijk van goederhand wordt gemeld) zich, onder hooge goedkeuring, naar Londen te begeven, ten einde aldaar het Britsche gouvernement met de ware oorzaken, drijfveren, middelen en bedoelingen van het ontstoken oproer bekend te maken, en dien ten gevolge zoo wel tot bevrediging van dat verwoest wordend land, als tot bescherming der zoo voorbeeldig getrouw geblevene Noordelijke provinciën, dien dadelijken bijstand te pogen te verwerven, welke, zoo wel voor Neêrlands rust en welvaart, in het bijzonder, als voor het behoud der zegeningen voor het beschaafd Europa in het algemeen, allerdringenst wordt vereischt.

Te Berlijn is men diep daarvan doordrongen, waartoe de pogingen van den even kloeken staatsman, als bekwamen veld overste, den Russischen maarschalk *Diebitsch Sabalkanski*, het hare bijdragen, gemerkt deze veldheer door zijnen Keizer derwaarts is gezonden, om het hof van Pruissen de ruimste en krachtdadigste ondersteuning aan te bieden in alle ondernemingen, welke tot herstel of bevestiging van de rust en de wettige orde van zaken in Europa zouden kunnen strekken.

Ook meent men als zeker te mogen aannemen, dat de behoedzame Oostenrijksche regering de onvermijdelijke noodzakelijkheid ontwaart, om, tot zekerheid van Oostenrijk, de verderfelijke muitzucht van een hoop losbandige zoogenaamde liberalen te helpen beteugelen.

Dat dus elk weldenkend Nederlander wachte, alvorens over te gaan tot hartstogtelijke beoordeelingen, hoezeer dan ook niet van schijnbaren grond ontbloot. Een *Nassau* kan zijne wieg en bakermat, — kan het Eden en den steun zijner vaderen, — kan de rustige en getrouwe Noord-Nederlandsche bevolking niet dan hartelijk hoogachten, beminnen en trachten te begunstigen; ja zelfs, met opoffering van goed en bloed. — Ieder Nederlander houde bestendig in het oog, dat voorspoed zonder veiligheid op geenen duurzamen grond berust, en denke dus steeds aan België, als aan eenen voormuur.

Doortrapte en valsche raadgevers kunnen de zuivere bedoelingen van eenen edelen vorst misleiden. Eer, trouw en vaderlandsliefde hernemen weldra hare regten, en brengen het moedige hart tot verhevener, en, God almagtig geve het, meer doeltreffende bemoeijingen.

Dat slechts der Britten stem zich luide doe hooren, in vereeniging met Rusland, Oostenrijk en Pruissen, en het brave Fransche volk zal de zijne niet verheffen in het belang eener roofzieke bende, door heerschzuchtige gelukzoekers ontvlamd en bijeengebragt.

Van den 3. De Eerste Kamer heeft de wet tot beteugeling van woelingen en muiterij, aangenomen.

Naar men verneemt heeft Z. M. het gedrag van den generaal *Chassé* en zijne genomene maatregelen volkomen goedgekeurd, en hem op nieuw de noodige volmagt verleend.

Bij besluit van Zijne Majesteit van den 30 October is aan den Burggraaf *van der Fosse*, op zijn daartoe gedaan verzoek en onder dankbetuiging voor zijne aan het Rijk bewezene diensten, eervol ontslag verleend uit de betrekking van Gouverneur der provincie Antwerpen.

Volgens berigten uit Bergen op Zoom van den 31 October, waren alle de schepen die in de haven dier stad lagen, den vorigen dag, op last van den Luitenant-generaal *Chassé*, in lands dienst genomen, ten einde naar Antwerpen te vertrekken, en aldaar de *overtollige* troepen uit het kasteel dier stad aan boord te nemen. Een gedeelte dier troepen was toen reeds daaruit vertrokken, zoo als blijkt uit een verslag van Z. H. den Generaal-majoor Hertog *van Saksen-Weimar*, den 30 October uit het fort Bath gedagteekend, en onder anderen inhoudende, dat dezelve aldaar met een aantal manschappen van de eerste en tweede afdeeling was aangekomen.

Het grootste gedeelte der krijgsbenden, die uit het kasteel van Antwerpen terug keeren, zal zich bij het mobiele leger onder den Luitenant-Generaal *van Geen* vervoegen. Derzelver vertrek is voor den Generaal *Chassé* geenszins als een verlies aan te merken, daar deze Bevelhebber eene genoegzame magt bij zich behoudt, om zich in het door hem bezette kasteel bij voortduring te handhaven. De hier en daar verspreide geruchten, als of de Generaal *Chassé* bevel zoude hebben ontvangen, om in geen geval de stad Antwerpen meer te beschieten, zijn geheel ongegrond, en kunnen dus ten stelligste tegengesproken worden.

Te Breda zijn Woensdag namiddag de manschappen van het Haagsche veldbataillon, die Maandag van hier vertrokken waren, aangekomen en er met vreugde ontvangen geworden.

Ook is het groot hoofdkwartier Woensdag definitivelijk binnen Breda aangekomen. Die stad wemelt thans van krijgslieden van alle wapenen en levert eene levendigheid op, zoo als misschien nooit binnen hare muren gezien is. Daar er echter, onder begunstiging van die drukte, ligtelijk verdachte personen zouden kunnen binnensluipen, is de policie dubbeld waakzaam om alles, wat slechts naar verdachtheid zweemt, de stad te doen uitleiden.

Aldaar is alles rustig. Van eenig voorval op de voorposten is tot dus verre niets officiëels bekend; het mobiele leger zal binnen kort versterkt worden met de 9de en 13de afdeelingen, die, overtollig zijnde in de citadel van Antwerpen, van daar te water naar Bergen-op-Zoom zijn vervoerd en vervolgens in de omstreken van Breda gecantonneerd zullen worden.

Een zekere baron *de Loe* heeft aan den generaal-majoor *Dibbetz*, kommandant van Maastricht, geschreven, dat hij begrepen heeft de betrekking van gouverneur van Limburg op zich te moeten nemen, en als zoodanig toegang gevraagd tot de bureaux der burgerlijke ambtenaren in Maastricht, ten einde noodige inlichtingen te verkrijgen, welke hem door den advokaat *Jamini*, die zich naar gemelde stad begeven had om het toezigt over de verkiezingen te houden, zouden toegezonden worden. De generaal heeft, als geen ander gezag dan dat van Zijne Majesteit den Koning kennende, dit verzoek afgeslagen en den advokaat gewaarschuwd, dat hij hem de stad zou doen ruimen, zoo hij zich in het minst verdacht maakte.

De kommandant van Vlissingen heeft de noodige maatregelen genomen om het fort *Frederik Hendrik*, bij Breskens, tegen een eersten aanval te beveiligen. Onder anderen heeft hij tot dat einde gelast, dat Zijner Majesteits korvet *Nehalennia*, zoo digt mogelijk bij die sterkte ten anker zou komen.

Dingsdag zijn van Arnhem uitgetrokken twee keur-kompagnien van de schutterij dier stad, 284 man sterk, waaronder zich 39 man van de schutterij van Doesburg bevonden. De keur-kompagnie van Zutphen is reeds naar Grave op marsch, werwaarts zich ook de mobiele schutterij van Nijkerk, ten getale van 103 man, begeven heeft. Alle die braven zijn door eene edele geestdrift bezield.

Alhier is aangekomen eene commissie uit de stad Antwerpen, bestaande uit den baron *van der Werve van Schilde* en den majoor der schutterij *Deliagre*, die aan Z. M. is komen verzoeken, dat de luitenant-generaal *Chassé* de stad verder mogt sparen. Men verzekert, dat Hoogstdezelve genoemde commissie slechts eene zeer korte audientie heeft verleend en dezelven naar den vermelden luitenant-generaal met hare verzoeken heeft verwezen.

In de zitting van Dingsdag den 2 November is beraadslaagd over de wet tot beteugeling der woelingen van kwalijkgezinden, en is dit ontwerp, na dat vijftien leden en hunne Exc. de Ministers van Justitie en van Binnenlandsche zaken daarover het woord hadden gevoerd, met 39 tegen 8 stemmen aangenomen.

Van den 4. Volgens ontvangene berigten wordt in Antwerpen bij voortduring door de opstandelingen zeer veel geschut bijeengebragt, en was de geheele Place de Meire daarmede bedekt. Op vele andere plaatsen in de stad, en inzonderheid ook bij de poorten en op de groote markt waren insgelijks kanonnen geplaatst, waarvan die op de markt van zwaar, en die op de overige punten meestal van ligt kaliber waren. Aan den kant van de Schelde zoude insgelijks door de opstandelingen druk aan verdedigingsmiddelen gewerkt worden, doch de toegang naar dien kant was aan alle bijzondere personen volstrekt verboden.

Wij geven deze berigten zoodanig, als zij ontvangen zijn, ofschoon dezelve moeijelijk zijn overeen te brengen met art. 1 van de overeenkomst met den Luitenant-Generaal *Chassé*, waarin wel uitdrukkelijk bepaald was, dat gedurende den wapenstilstand van weerszijden geene nieuwe werken van verdediging of aanval mogten worden opgerigt.

In nadere berigten wegens de overwinning, door den Luitenant-Kolonel Ledel, den 31 October, bij Oostburg op de muitelingen behaald, komt voor, dat deze door den beruchten Burggraaf de *Pontécoulant* zijn aangevoerd geworden, die zich nog onlangs Adjudant van don *Juan van Halen* Bevelhebber van het Parijsche legioen plagt te noemen. Het verlies aan de zijde der vijands heeft in 20 of 25 dooden bestaan, terwijl de muitelingen nog daarenboven in hunne vlugt zes wagens, geheel met gekwetsten gevuld, hebben medegevoerd. Zij zijn na hunne nederlaag over Sluis en Aardenburg getrokken, en hebben daarna het grondgebied van Zeeland geheel verlaten.

Uit Bergen op Zoom word gemeld, dat, na het doordringen der gewapende muitelingen in de stad Antwerpen, 4 of 500 van deze lieden naar Kapelle, in de provincie Antwerpen, zijn getrokken, en aldaar de driekleurige vlag hebben doen waaijen. Vervolgens hebben een veertigtal hunner zich naar het dorp Putten begeven, en op de kerk aldaar insgelijks eene oproervlag geplant. Nadat echter sommige ingezetenen van dit dorp aan deze opstandelingen hadden onder het oog gebragt, dat zij zich thans niet meer in Antwerpen, maar op het grondgebied van Noord-Braband bevonden, zijn zij weder naar Kapelle teruggetrokken.

Te Bladel, insgelijks in Noord-Braband, hebben zich eerst 200, en daar na nogmaals een vijftigtal muitelingen vertoond; doch ook deze lieden hebben het grondgebied van Noord-Nederland spoedig weder verlaten.

Intusschen tracht men van onze zijde, door het in dienst stellen van mobiele kolonnen en door rondtrekkende patrouilles de veiligheid van onze grenzen te verzekeren, en ook de bewoners van het platte land in Noord-Braband tegen alle dergelijke overvallen te beveiligen.

Van den 5. De commissie, welke belast is met het voordragen van bezuinigingen en vereenvoudigingen in het algemeen bestuur, vervolgt steeds haren arbeid. — Morgen wacht men nog geene openbare bijeenkomst der Tweede Kamer.

Heden is hier het gerucht verbreid, dat in Brussel eene partij is opgestaan, welke zich voor het koninklijk gouvernement zoude hebben verklaard, en men noemt zelfs den heer *Du Bus de Ghisignies* als het hoofd van dezelve. De opgaven, op welke dit gerucht berust, zijn echter niet bekend, en hetzelve schijnt alzoo allezins nadere bevestiging te behoeven.

MIDDELBURG, *den* 3 *November*. De aftogt der muitelingen, na ll. Zondag te Oostburg geslagen te zijn, heeft zich te Aardenburg door diefstal en baldadigheid gekenmerkt; ook hebben zij hofsteden in den omtrek geplunderd.

Sas-van Gend, Axel, Neuzen en Hulst, zijn thans door de opstandelingen ontruimd.

GOES, *den* 31 *October*. Gisteren is Z. H. de Prins van Saxen-Weimar uit het kasteel te Antwerpen, met eenige officieren en troepen te Bath gearriveerd, alwaar Z. H. provisioneel verblijft, morgen komen aldaar een aanzienlijk getal troepen uit gemelde cidadel, als aldaar overtollig zijnde, doch deze zullen slechts eenige dagen op dit eiland vertoeven.

NIJMEGEN, *den* 2 *November*. Wij vernemen, dat de stad Thiel, alwaar de luitenant-generaal *Chassé* werd geboren, besloten heeft aan dien veldheer eenen gouden eeredegen aan te bieden. Opmerkelijk is het, dat deze kleine stad zoo vele mannen heeft opgeleverd, die hooge rangen bekleedden en nog in de eerste betrekkingen werkzaam zijn. Vier generaals op het oogenblik in werkelijke dienst, als *Chassé*, *Post*, *Meijer* en *van den Bosch*, thans gouverneur-generaal van Nederl. Indiën, zijn Thielenaars.

ROTTERDAM, *den* 3 *November*. Z. K. H. de Prins *van Oranje* is gisteren alhier aangekomen en met eene stoomboot naar Londen vertrokken, om het britsche gouvernement en het in Londen geopend ministerieel Congres met de ware oorzaken van den opstand bekend te maken.

AMSTERDAM, *den* 7 *November*. De Engelsche dagbladen van den 2 dezer, bevatten de aanspraak, waarmede Z. M. dien dag het parlement heeft geopend. De gewigtigste punten, daarin voorkomende, zijn eerstelijk de aankondiging van de aanstaande erkenning van den Koning van Portugal, dom *Miguel*, en de volgende verklaring omtrent de Nederlandsche aangelegenheden:

„ Ik heb" zegt de Koning deswege, „ met diep leedwezen vernomen den toestand der zaken in de Nederlanden. Ik betreur, dat het verlicht bestuur van den Koning zijne Staten niet heeft kunnen bewaren voor opstand (*revolt*), en dat de verstandige en voorzigtige maatregel om de wenschen en bezwaren aan de overweging van eene buitengewone vergadering der Staten-Generaal te onderwerpen, geene meer voldoende gevolgen heeft gehad.

„ *Ik zal trachten, met medewerking van mijne bondgenooten, zoodanige middelen tot herstel der rust te beramen, als overeenkomstig zijn met de welvaart en de goede regering* (gouvernement) *van de Nederlanden, en met de toekomstige zekerheid van andere Staten.*"

Verder wordt in de aanspraak kennis gegeven van de voortduring der goede verstandhouding met de buitenlandsche Mogendheden, en van de erkenning van het nieuwe Fransche gouvernement en gewaagd van den vaderlandslievenden afstand van den Souverein van zekere hem toebehoorende inkomsten, alsmede van deszelfs onwrikbaar voornemen, om de pogingen, die kwalijkgezinden, mogten aanwenden, om binnenlands misnoegen en tweedragt te verwekken, naar de wetten en constitutie, krachtdadiglijk te beteugelen.

UTRECHT *den* 4 *November*. Wij vernemen dat de generaal-majoor baron *van der Capellen*, gouverneur van Bergen op Zoom, die stad in staat van beleg heeft verklaard.

'sHertogenbosch en Breda zij insgelijks in staat van beleg verklaard.

In Staats-Vlaanderen hebben de opstandelingen Zondag 31 October weder een aanval beproefd, doch zijn zeer goed ontvangen. Met omtrent 900 man en een twaalfponden verschenen zij voor Oostburg. De kolonel *Ledel* liet hen in de stad trekken, tastte hen toen van twee zijden aan en dreef hen terug. De muiters lieten hun stuk geschut en kruidwagen benevens vele dooden, gekwetsten en gevangenen in onze handen. Van onze zijde had men slechts 2 dooden en 11 gekwetsten.

DORDRECHT, *den* 5 *November*. Eergisteren avond laat is van hier met de stoomboot *Prins Frederik*, daartoe expresselijk gerequireerd, naar Antwerpen vertrokken een Engelsch generaal, die met eene gewigtige zending belast scheen te zijn.

HAARLEM, *den* 3 *November*. De door het bewind der opstandelingen benoemde commissie tot het ontwerpen eener constitutie voor België, heeft haren arbeid voltooid en een opstel ingeleverd, 't welk, blijkens de onderteekening, is vervaardigd door de heeren *van Meenen*, *de Gerlache*, *Dubus*, *Lebeau*, *Blargnies*, *Zoude*, *Balliu*, *Devaus* en *Nothomb*. De commissie heeft verklaard, dat het ontwerp moet worden beschouwd als het gevoelen van de meerderheid harer leden. Het opstel bevat de bepaling, dat de grondwettige magt van het hoofd van den Staat erfelijk zal zijn, en dat de keuze van dit hoofd zal verblijven aan het nationaal congres, 't welk geene vroegere regten op den belgischen troon zal mogen laten gelden. De verdere bepalingen zijn bij uitnemendheid democratisch. De commissie laat het in 't midden, of de waardigheid van senateur (pair) zal zijn erfelijk, dan of de leden van dat ligchaam voor hun leven door het hoofd van den Staat zullen worden benoemd. Het aantal

leden van den senaat wordt niet bepaald; — dat der afgevaardigden wordt op honderd gesteld, welke regtstreeks en voor vier jaren zullen worden verkoren, zonder echter eenige bepaling betreffende de vereischten van het kiesregt. — Het punt van de vrijheid van geweten wordt in dit ontwerp aldus behandeld: „Vrijheid van gevoelen wordt in allen deele aan een ieder gewaarborgd. — Geene openbare uitoefening van eenige eeredienst mag worden belet, dan uit kracht eener wet, en in geval dat orde en rust daardoor wordt gestoord."

HARLINGEN, *den 5 November*. De op gisteren alhier gedane Collecte, ter inzameling van gelden, om hulp en ondersteuning uit te reiken aan Krijgslieden der Nationale Armee, die in de verdediging van het wettig gezag tegen geweld en oproer mogten verminkt geraken, of die den dood der braven stervende, vrouwen en kinderen achterlaten, heeft opgebragt de som van *f* 300 : 90.

Onder deze gelden is begrepen de som van *f* 8, door eenige jonge meisjes bijeengebragt, en bestemd ter goedmaking der kosten van een jaarlijks partiitje, doch waarvan dezelve volgaarne afstand hebben gedaan, om gebruikt te worden tot een beter en edeler doel.

Eene hartelijke dankbetuiging wordt door deze toegebragt aan de milde gevers in het algemeen, en dat het aangehaalde voorbeeld ook anderen moge aansporen, om soortgelijke offers te brengen op het altaar van het Vaderland.

Van den 8. De heden uit Leeuwarden vertrokken 4 kompagnien Schutterij, zijn alhier ten 1½ uren aangekomen, en ten half drie ure was alles in de meeste orde aan boord der gereed liggende beurtschepen, welke ten 3 ure de haven hebben verlaten. — Alle voorname huizen en de aanwezige schepen, waren van vlaggen voorzien.

WORKUM, *den 2 November*. Heden morgen ten 7½ ure vergaderde het mobiel gedeelte van het korps dienstdoende schutterij alhier, op het marktplein, en zijn ten 8½ ure van deze plaats naar Leeuwarden, ten getale van 44 manschappen per scheep, volvaardig ten dienste van Vaderland en Koning, vertrokken.

Nadat vooraf de Burgemeester en Wethouderen met de stads Secretaris zich bij Hunlieden hadden begeven, en namens gemeld Collegie, door den Secretaris de volgende toespraak is gedaan.

„Burgemeester en Wethouders dezer stad rekenen het van hunnen pligt Ulieden in „deze gegeven omstandigheden, hun hartelijk gevoel van belangstelling te betuigen, „in die geruste veronderstelling, dat Ulieden allen met de opregtste gevoelens van „liefde en trouw voor onzen zoo geëerbiedigden Vorst, en voor het waardig Va„derland bezield zijn.

„Het te wapen verlangen door onzen geeerbiedigden Vorst van Ulieden, is voor „de zaak van orde en van regt! en de medewerking tot de handhaving van dezelve „moet gevonden worden bij dengenen, die zulks zoo zeer verlangen, waarvoor Gij„lieden allen worden gehouden, en waartoe ook Gijlieden door onzen Vorst zoo ver„trouwelijk worden geroepen.

„Dat dan ook uwe moed en trouw onfeilbaar zij, en luisterlijk uitblinke, weest „dan Stadgenooten dapper en getrouw, alwaar gij wordt geroepen tot handhaving „van orde of verdediging van den Vaderlijken grond, en toon door uwe daden dat „onze geëerbiedigde Vorst in alle omstandigheden ook op Ulieden heeft kunnen rekenen.

„Men gevoelt wel dat zulks voor velen uwer opofferingen te wege brengt, maar „denk daarbij, de eer hieraan verbonden, en de verpligting welke op ieder rust, „mede te werken, tot behoud van het dierbaar Vaderland, en tot bevordering van „de zaak van orde en regt.

„Het is dan wel bijzonder ook onze hartelijke wensch, dat wij met Ulieden en „de uwen het genoegen mogen smaken, na volle voldoening, Ulieden spoedig weder „alhier naar uwe haardsteden zien terug gekeerd."

Hetgeen met gejuich van *Leve de Koning!* bij herhaling wierd beantwoord.

Waarna de kommanderende officier, de heer *Coopmans* Hunlieden doelmatig en voor de goede zaak bevorderlijk toesprak en afscheid van Hunlieden nam, wijders met de Leden des Bestuurs onder zijn Eds. kommando het korps tot de herberg de Zwaan begeleide en aldaar het kommando plegtig overdroeg aan den heer luitenant *Brouwer*, die het korps gepast toesprak, en waarna het vertrek geregeld en manmoedig plaats heeft gevonden.

LEEUWARDEN, *den 8 November*. Ingevolge bekomen last van Zijne Ex. den directeur-generaal van oorlog, was het vertrek van het bataillon mobiele Friesche schutterij, naar 's Hertogenbosch, op heden bepaald. In de vorige week waren de door onderscheidene steden te leveren gedeelten alhier successivelijk aangekomen, en sedert dien tijd heeft men zich met de formering onledig gehouden. Dezen morgen ten zes ure, vereenigden zich in de kaserne *Prins Frederik*, de vier kompagnien te zamen met den staf 600 man uitmakende, waaronder men het aanzienlijk getal van 235 vrijwilligers mag tellen, onder kommando van den majoor de heer *J. G. van Wageningen*. Ten half acht ure werd het kommando tot den uitmarsch gegeven; en met de meeste orde, het fraaije korps muzijkanten onzer schutterij aan hun hoofd hebbende, marcheerde zulks door de stad tot buiten de Vrouwenpoort, alwaar de Barge van Harlingen benevens vier en twintig met vlaggen versierde trekschuiten ter overbrenging naar Harlingen gereed lagen. Ten half negen ure was de inscheping afgeloopen, en onder het niet ophoudend gejuich van *Hoezé*, *Oranje boven*, stak ieder schuit van den wal.

Het is niet mogelijk, de goede gevoelens van deze braven te vermelden, de uitmuntende geest, de krijgshaftige houding en de warme ijver voor Vorst en Vaderland doet ons zeker zijn, dat zij ten allen tijd den naam van getrouwe Friesen zich waardig zullen maken. De heer Gouverneur en millitaire Kommandant dezer provincie, benevens eene ontelbare menigte, zoo betrekkingen, vrienden als belangstellenden vergezelden dit waardig korps tot buiten de stad; een ieder was vervuld van dien goeden geest en gepasten ernst, welke de ingezetenen dezer stad voor de goede zaak zoo eigen is; alles liep, zonder de minste stoornis, in de uiterste orde af, en de zaamgevloeide menigte keerde weder stadwaards; heilwenschende aan die braven, welke, in deze treurige dagen, hunne haardsteden en betrekkingen verlaten, om het dierbaar Vaderland te hulp te komen. Ten alle tijde ondervinden zij de erkentenis hunner stadgenooten en de roem der nakomelingschap zij hun deel.

Bij den Agent van 's Rijks-Kassier alhier, is door eenige ingezetenen van de Grietenij *Gaasterland* en één uit de Grietenij *Wonseradeel* eene somma van acht honderd guldens gestort, als offer op het Altaar des Vaderlands.

Ter bevordering van de organisatie van den eersten ban der rustende schutterijen, heeft Z. M. bij besluit van den 1 dezer bepaald: Dat de departementen van oorlog en van binnenlandsche zaken, met gemeenschappelijk overleg, verzamelplaatsen zullen bestemmen, waarheen de dienstpligtigen van den 1sten ban der rustende schutterij zullen worden gedirigeerd.

Dat in deze verzamelplaatsen de formatie der kompagnien, bataillons en afdeelingen op den voet bij het Koninklijk besluit van den 4 October (*Staatsblad no. 61*), bepaald, zal plaats grijpen.

Dat de gemeentebesturen op hunne verantwoordelijkheid, met den meesten spoed, al de schutters, welke tot den 1sten ban der rustende schutterij behooren, zonder onderscheid, zelfs successivelijk, naar gemelde verzamenplaatsen zullen moeten opzenden, en van deze verzending regtstreeks verslag doen aan den gouverneur der provincie en aan den militairen kommandant in de verzamelplaats.

MENGELWERK.

ONZEKERHEID.

4 November.

Wat is thans onze toevlugt in den nood! Een onzeker leven is eene woelende tering, een langzaam martelend sterven. — Moet Holland aan de rust van Europa worden opgeofferd? Moet ons dierbaar Vaderland vergaan, terwijl vreemde Diplomaten der Vorsten belang overwegen? Moeten wij onder den dikken sluijer van politieke geheimzinnigheid verstikken, of zullen wij vruchteloos onze laatste krachten verspillen om magteloos te worden ingekerkerd? — Allen gewigtige vragen wier ontkennend antwoord onze hoop en bede is. Vreemde hulp! — Dit hoort men sinds lange roepen. Van wien? Pruissen staat sedert weken niet aan-, maar zelfs op de grensscheiding. — Pruissen heeft belang bij die grenzen, meer nog dan bij ons. — En waartoe dan dat sammelen, dat dralen? — Want Engeland helpt niet. Mogelijk, wanneer het oorlog ons kostelijk Land verbrandde en verwoestte, zou het in zijn staatkundig stelsel vallen, de handen uit te steken, maar het zou toch moeite kosten om kapitaal en renten door goed hijpotheek te verzekeren. — „Gij moet wachten tot het Londensche Congres beslisse." Zoo spreekt de *Morning Herald*. Ach, dat wachten, dat pijnlijk turen in de toekomst is droeve worsteling, want de zaak lijdt geen uitstel meer.

Wij hoorden de mannelijk krachtige stem van Oranje klinken van uit zijne Residentie: moedig stak elk het hoofd naar boven, doch wij hoorden ook den zachten aanlokkelijken weergalm, tot muiters gerigt, van uit het Zuiden opkomen, en zagen niet moedig maar zuchtende naar boven, of wij verbeten onze ergernis. — Wij zagen en hoorden het, en nog konden wij het niet gelooven, niet begrijpen. De Troonsopvolger door het misdadig Belgiën vernederd voor de oogen van Holland, dat Oranje naast God het meest eerbiedigt en bemint.

Moeten wij dan nog langer door den rollenden golfslag geslingerd onze ranke kiel noodeloos en moedeloos besturen, op dat zij tegen de verraderlijke Zuiderklippen te berste stoot? Moeten wij onze getrouwe onderwerping ons beklagen om eindelijk met de stukken der verscheurde Grondwet onze tranen van weemoed of van spijt weg te varen? — Neen! Oud-Nederland is nog te goed, te edel, te krachtig, om gelijk afgebruikt speelgoed te worden weggesmeten. Eene Koninklijke handeling zal onze onzekerheid doen verdwijnen, en dit geeft ons

VERTROUWEN.

Wat moet onze wensch, onze bede zijn? Dat de Prins, wiens Voorvaders eeuwigen roem verwierven, en ook daarom tot onzen wettigen Koning verheven, dat die Vorst onzer keuze, dat *Willem van Oranje* nog eenmaal krachtig zijne stem verheffe, en zich aan de getrouwe Gewesten, aan ons Oud-Nederland onafscheidbaar vereenige. Wij bezitten moed en geestkracht en vermogen genoeg een Volk te blijven, dat zijnen Vorst beschermt, als die Vorst zijn Volk bemint. Wij bezitten moeds genoeg, getuige zij elke opbeurende tijding, om voor den Koning te strijden en ons land te verdedigen zoo wel tegen quasi fatsoenlijke muiters en rebellen, als tegen een walgelijk en van ondeugd stinkend volk. Ja, de Troon door trouw en liefde gevestigd, is niet zoo ligt te verbrijzelen: maar onzekerheid en twijfelingen verzwakken spier en zenuw, verderven geest en leven: Vertrouwen daarentegen voedt ziel en ligchaam!

Onze zaak is heilig, zuiver als eene zomermorgenlucht. Onschuldig als het eerstgeboren wicht zijn wij aan al den ramp, den gruwel der verwoesting. Onze bedoelingen moeten edel, onze gevoelens christelijk blijven. En wat behoeven wij dan meer, om zoo lang wij ademen kunnen te vertrouwen op die zaak, op die onschuld, op dat pogen. Geen Prins van Oranje, gelijk onze zestigjarige Koning, kan zijn volk bedriegen of bederven. Doorblader 's Landshistorie en wijs mij zulk verraad, zulk een smet en euvel van een der telgen van dit Doorluchtig Stamhuis aan. Te vergeefs is uw zoeken. — Ja! wij roepen het den Koning toe, wij zeggen het den Vorst in het aangezigt: „Hollandsch Volk verwacht van U Hollandsche trouw en liefde, zoo als „het Volk U die gaf! Red ons dan ook uit de onzekerheid en blijf Koning van de „getrouwe Gewesten, van Oud-Nederland. — Moedig, moedig staan wij nog vóór „U en bieden lijf en leven, goed en bloed; al het onze is het uwe en Gij zult ons „ook geven, wat wij thans behoeven. Moed en standvastigheid zal de muitzucht „weeren en ons Land behoeden. Gods Voorzienigheid is het rustpunt onzer ge„dachten!"

Welk een heerlijk voorbeeld gaf *Chassé!* Eere zij dien grijzen Generaal. Zijn roem zal even onuitwischbaar zijn als de schande zijner afgevallen Stadgenooten. Zie dit voorbeeld, brave Friezen, die ook thans zijt opgeroepen, om uw Vaderland te verdedigen, en gij gevoelt uwen moed en uwe krachten versterken. Meer zulke Krijgers zijn er aanwezig voor wie Vaderland en Oranje eere en pligt slechts één denkbeeld zijn. — Dat dan ook uw vertrouwen niet bezwijke, maar gedenkt ten allen tijde: „Het geldt onze vrijheid en onafhankelijkheid, onze regten en ons gansch vermogen: „de zaak is heilig en de oogenblikken zijn dierbaar!" —

I.

STAATSBEZUINIGINGEN.

In dagen van vrede en voorspoed besluit niet ligt eene Regering tot eenige bezuinigingen, ofschoon zij ook niet dan met moeite de behoeften der jaarlijksche begrootingen kan bestrijden, en gedurig tot verhoogde belastingen of buitengewone middelen van bestaan hare toevlugt nemen moet. Integendeel wordt alsdan gewoonlijks hare uitzettende kracht tot luister en grootheid gaande weg sterker, vermeerderende ingevolge daarvan steeds de behoeften en welhaast boven vermogen. Meenende, dat het overal *vrede is zonder gevaar*, denkt men weinig om besparen, en tegen den dag des kwaads op zijne hoede te zijn. Het gaat mêt de Staatshuishoudingen even eens als met die van particulieren. Niet eerder wordt tot bezuinigingen besloten, dan wanneer de nood reeds daar is, en tot aftakelen en inkrimpen *dwingt*, dat echter wel onder het nut der tegenspoeden mag gerekend worden. Het is dus, dat rampen de bronnen kunnen worden van wezenlijke herstelling en verbeteringen, gelijk men niet zelden van de ongenade der Natuur nog wenschelijker vruchten trekt, dan van hare liefelijkste weldaden.

En onze Regering kan ten aanzien van haar financieel ministerie zoo weinig op het bovenstaande eene gunstige uitzondering maken, dat wij veel eer reden tot klagen, dan tot roemen hebben. Na jaren van diepe rust, en de vereeniging met Brabands vette landsdouwen, zou men verwacht hebben, dat de schatkist wel voorzien moest wezen en eene goede spaarpenning in reserve zou hebben gehad, die ons in den tegenwoordigen nood zoo zeer te stade zou komen. Ondertusschen bleef dezelve even schraal gesteld, en wordt zij nu geheel uitgeput en ledig gevonden, niettegenstaande de zware belastingen, en de jaarlijksch vermeerderende opcenten. Maar dit is voorbij. Naklagen en wederzijdsche verwijten baten niet. De groote vraag van het oogenblik is: wat moet er gedaan worden, om uit den drang der omstandigheden gered te worden en het Vaderland voor een algeheelen ondergang te hoeden? De geweldige schok aan het openbaar crediet toegebragt door de plotselinge uitbarsting van het oproer in de Zuidelijke Afdeeling van het Rijk, baart zekerlijk eene der grootste ongelegenheden en bekommeringen, waartegen wel alles opgezocht en zonder verzuim in het werk gesteld mag worden, om den zinkenden stand der Effecten en daarmede den moed der getrouwe Ingezetenen op te beuren.

Wij missen nu de inkomsten van meer dan de helft van het Rijk en blijven ondertusschen met de geheele schuld zitten, die aanvankelijk reeds met eene buitengewone last van een aantal millioenen verzwaard moet worden. Indien wij hierbij enkel stilstaan, zouden wij al terstond aan de redding beginnen te wanhopen. Doch ook deze zelfde gesteldheid van zaken kan tot groote en dringende hervormingen leiden; tot het peilen, niet slechts tot het zoeken van doekjes voor het bloeden, maar tot het peilen van de diepte der wonden, dat alsdan veeltijds van zelf het beste geneesmiddel aan de hand geeft, en gebiedend het vereenvoudigen en bezuinigen vordert, waartoe men anders nimmer zou hebben overgegaan.

Wij hadden inderdaad tot nog toe in vergelijking der bevolking met andere Rijken, een allerkostbaarst bestuur. Maar nu onze Constitutie zoo goed als in duigen ligt, kan dit van de meet af aan grootelijks veranderd en verbeterd worden, indien men onbeschroomd en met kracht de handen aan het werk slaat.

Vooreerst vervalt nu van zelf het kostbaar Concordaat, dat een *de Celles*, die een langen tijd te Rome, als koninklijk gezant op onze beurs banketteerde, gesloten heeft. Wij zullen nu dan ten minste geene Bisschoppen noch Bisschoppelijke Paleizen met den aankleve van dien hebben te onderhouden.

Even min ook twee Residentien of vergaderplaatsen der hooge Regering. De dubbelde kosten der beide talen, waarin genoegzaam alle staatsstukken gedrukt moesten worden, vallen insgelijks weg, en de helft minder Ambten en Ambtenaren zullen er noodig zijn.

Welke verbazende sommen zouden er bespaard kunnen worden, bijaldien de staande Armee bepaald wierd b. v. tot 20,000 man, om in de vestingen gelegd te worden. Welingerigte en mobiele Schutterijen of (zoo als men ze noemen wil) Nationale Gardes, het geheele land door, zouden toereikende zijn ter bewaring der inwendige rust, en tevens als eene geheel gewapende natie sterkte genoeg naar buiten vertoonen.

Wij hebben nu bij alle Hoven bijkans onze Ambassadeurs, die aldaar de waardigheid van het Rijk tot groot bezwaar der schatkist moeten ophouden. Waartoe is dit noodig? Onze magt toch is van te weinig beteekenis, om van eenigen invloed te zijn bij de kabinetten, waar de hooge staatkunde behandeld wordt rakende het evenwigt van Europa, of liever waarin ieder intrigeert, om het overwigt te verkrijgen. Ieder Mogendheid, die het verkiest, kan bij ons hare Ambassadeurs zenden, maar wij kunnen ze bij anderen missen.

En kunnen wij dan niet langer in den rang der *Koningrijken* staan blijven; is ons land te klein en de grond te week om eenen Troon te dragen, de Natie is ook nog zoo sterk niet vastgehecht aan den luister van koninklijke Majesteit, of dezelve zou gemakkelijk zich kunnen vergenoegen met een zediger en eenvoudiger titel van Bestuur, als strokende zelfs veel beter met hare Nationaliteit of den landaard. Het Hoofd van den Staat zoo wel als het Volk zou in dat geval tot veel minder kostbaarheid verpligt zijn. De uiterlijke praal immers en de luister van een Gouvernement is verre van altoos een teeken te zijn van inwendige kracht en welvaart. Integendeel:

„De teering slaat om 't hart, hoe blij de kaken bloozen."

Of zal men alle zoodanige inkortingen als lage vernederingen moeten beschouwen? Maar handelt de scheepsbevelhebber dan laag en verkeerd, wanneer hij de zeilen laat reven of neêrhalen bij een opkomenden storm, om de geheele fleet niet over boord te zeilen of niet om te slaan, en met man en muis te vergaan? Neen, die zich naar de omstandigheden weet te schikken en in tijds de zeilen strijkt gedraagt zich verstandig en groot, terwijl de ander, die ze in top laat staan onder het barnen der gevaren een dwaas en dolleman verdient genoemd te worden. In het beheer van Landszaken, zoo wel, als van eigen huishouding is de toepassing dezelfde.

Bijaldien nu een ervaren staatshuishoudkundige eens de rekening opmaakte van de aangestipte en meer andere voorwerpen van bezuinigingen zal ongetwijfeld de slotsom uitkomen op eene menigte millioenen schats, misschien wel zoo veel, als wij schade lijden bij den Belgischen afval. Zekerlijk zullen er groote veranderingen in ons staatsgebouw moeten gemaakt worden, zullen er bezuinigingen in het groot zoo wel als in het klein ingevoerd worden. Maar buitengewone omstandigheden vereischen ook buitengewone en schielijk werkende maatregelen. Halve maatregelen, eenige beknibbelingen van ondergeschikte dienaars kunnen ons niet helpen. Zullen er wezenlijke bezuinigingen geschieden, zal het openbaar crediet zich herstellen of staande houden, dan moeten er geheele afschaffingen van overtollige en nuttelooze posten plaats hebben en zonder uitstel handen aan het werk geslagen worden, want er is periculum in mora.

Maar de Koning heeft ook verklaard en zal woord houden *dat geene opofferingen voor het Vaderland hem te groot zullen zijn*. De vergadering van onze Vertegenwoordigers bestaat nu enkel uit Vaderlandsche Mannen, die vaderlandsche taal voeren en zich in dezen hoogen nood niet met schoone beloften zullen laten paaijen, maar op

…delijke vaststellingen van vereenvoudiging van Bestuur, en eene regtige verantwoording van de geldelijke aangelegenheden zullen blijven aandringen zonder aflaten. Het geldt nu het behoud van het Vaderland, dat misschien van het oogenblik afhangt.

En onder dat alles mogen wij billijker wijze verwachten, dat de groote Mogendheden het oude Holland niet zonder schadeloosstelling zullen laten voor het onheil, dat de gedwongen vereeniging met een onvereenigbaar volk over hetzelve heeft uitgestort. Nooit, nooit althans moeten wij ons een volk, dat zoo vol is van muitzieken, verraders, brandstichters en plunderaars, en zich nu tweemaal van ons heeft afgescheurd, weder op den hals laten schuiven. Wenschelijk ware het misschien, dat ook geen ander vreemd land der van ouds vereenigde en gelukkige gewesten wierd aangelapt. De welvaart toch van een Land is niet altoos geëvenredigd aan de uitgestrektheid van grondgebied, maar staat daarmede niet zelden in eene omgekeerde rede, zoo als de ondervinding ons geleerd heeft. — Laten wij slechts een stipje op de kaart van Europa uitmaken, genoeg als wij maar in vrede en vrijheid mogen leven. Gelijk de Natie in dit anders zoo betreurenswaardig tijdsgewricht, de voorbeeldelooze kenmerken van getrouwheid, eensgezindheid en moed openbaart, die haren roem tot de late nakomelingschap zal overbrengen, het Gouvernement zal in denzelfden goeden geest met haar wedijveren, als mannen van eer en oud vaderlandsche deugden.

De goede Voorzienigheid, die meermalen dit Land van den steilen rand des geopenden afgronds gered heeft, en op welke wij ook heden in den regtvaardigsten strijd, die ooit gestreden is, bovenal onze hoop mogen vestigen, geve dat dezelve niet beschaamd worde, maar welhaast het licht uit deze duisternis voortkome!!

Ingezonden 3 November.

AANBEVELING.

Ter verbetering van het *Volksgezang* zijn verschillende pogingen reeds aangewend, en ook niet zonder eenig goed gevolg. — Tot dit einde, en vooral om het Krijgsgezang aan te moedigen, hebben de Heeren Mr. *Robidé van der Aa*, *Beijerink* en *Spin*, de uitgave ondernomen van LIEDEREN *voor de Verdedigers des Vaderlands*, onder den titel van NEDERLANDSCHEN TYRTÆUS. Het eerste stukje is verschenen, en bevat vier Liedjes; waarvan het laatste op de bekende wijze: *solderen*, *solderen*. wel het meest in den smaak van den Schutter en Soldaat zal vallen. Dit couplet trof ten minsten reeds de aandacht:

Marcheren, (bis.)
Weg met den laffen gast,
Die nu bij moeders kolen zit,
Hij is een nachtkaars zonder pit.
Marcheren, (bis.)
Is 't geen geen jongman past.

De uitgevers verzoeken de Nederlandsche Zangers mede te werken tot hun oogmerk en bijdragen te zenden. Wij bevelen de edelmoedige poging zeer aan, te meer daar de uitgave geschiedt ten voordeele van het Fonds voor de verminkten en nagelatene Weduwen en Weezen der gesneuvelden in den tegenwoordigen strijd. Ieder stukje op velijn papier, keurig door den Heer *Spin* gedrukt, kost slechts 25 centen; zonder titel op gemeen papier 4 centen, en wie daarvan 25 of meer exemplaren in eens franco ontbiedt, kan 50 prCt. korten, mits contant betalende. Dit is zeer geschikt voor de noodzakelijke algemeene verbreiding, die op deze wijze gemakkelijk en goedkoop kan geschieden.

OOK IN FRIESLAND HEEFT MEN WAT OVER VOOR KONING EN VADERLAND.

Ik begin er mij van dag tot dag meer over te verheugen dat ik een *Fries* ben; want ik merk dat de Friezen, in dezen hagchelijken tijd, wat goeds *kunnen*, *durven* en *willen* doen. Waarlijk! het is een goed volk, en ik meen ze te kennen; ik heb er al mijn leven onder verkeerd. — De Friezen hebben wel iets eigendommelijks, maar het laat zich evenwel moeijelijk onder woorden brengen, waarin het bestaat.

In buitengewone omstandigheden, dunkt mij, zal men het Friesche Volk zelden het allereerst vrijwillig op den voorgrond zien treden. Niet zoo spoedig als wel elders ontvlamt de geestdrift, en loopt dáárdoor ook minder gevaar van naderhand spoedig te verflaauwen. — De Fries heeft wat meer tijds noodig, doch wordt hij éénmaal warm, grijpt het hem éénmaal aan, dan grijpt het hem geheel aan, en met een onweerstaanbaar vermogen hecht hij zich en strijdt hij, met ijzere volharding, voor dat geene, wat hij voor waar, goed en regtvaardig houdt. Dan weet hij van doorzetten en volhouden, en men kan op den duur staat op hem maken.

De waarheid hiervan is ook dezer dagen op nieuw bevestigd. — De geestdrift voor de goede zaak en de liefde tot het Vaderland ontwikkelen zich elken dag meer en meer. — De ferme houding van den generaal *Chassé*, de dapperheid door onze troepen en zeelieden te Antwerpen aan den dag gelegd, hebben nieuwe veerkracht aan den arm gegeven en het hart met nieuwen moed vervuld. — Van den verderen loop der gebeurtenissen is de scherpzinnigste staatsman welligt onkundig, en wat lot ons beschoren is, weet niemand; maar indien wij, dat God genadiglijk verhoede! het onderspit moesten delven, het zij dan ten minste *met roem*, en niet dan na den laatsten druppel bloeds voor het dierbaar Vaderland te hebben prijs gegeven; want *beter een roemrijke dood dan een schandelijk leven.*

Maar, neen! het oude, door God zoo menigmalen bewaarde Nederland, zal niet te gronde gaan. De goede zaak *zal* en *moet* zegevieren. Wij strijden *met* God, want God bemint waarheid, orde en regt, en *indien God vóór ons is*, *wie zal dan tegen ons zijn?*

Verbroken is, verbroken blijve voor eeuwig de band die ons aan eene hoop verraderlijke oproerlingen verbonden heeft, en elk die handen uit den mouw kan steken, en door geene onoverkomelijke beletselen aan huis is gebonden, schame zich te huis te blijven, om bedaard en op zijn gemak af te zien hoe de zaken zullen afloopen. — Hij gespe een zwaard aan zijne zijde, en brenge dat zwaard niet terug, indien hem daartoe gelegenheid wordt aangeboden, dan versierd met het bloed van muitelingen, die dagelijks meer en meer bewijzen, dat zij God en hunne naasten haten! Wie niet vechten kan en mag, stelle daartoe anderen in staat, en geve, is hij daartoe bij magte, honderden van het zijne ten beste, al moest hij zich ook van zijne overtollige sieraden ontdoen en zich in meenig opzigt bekrimpen. — De tijd is nu dáár, dat het op *doen* aankomt, en het behoud des vaderlands staat op het spel.

Vechten en *geld geven*, dat is de hoofdzaak. Wie beide doen kan en doen wil is te benijden en handelt koninklijk. Wie alleen vecht of alleen geeft, om dat hij slechts één van beide kan, handelt opperbest. Wie noch vecht, noch geeft, alhoewel hij één van beide zou kunnen doen, staat schuldig aan een berispelijk verzuim, en wie vechten kan en geven kan, maar geen van beide wil, en meer lust vindt in bedillen en morren, of althans in redeneren, handelt onedel en strafwaardig, want al redenerende, zonder vechten en zonder geven, zou het vaderland te gronde gaan.

Maar dusdanig is, Gode zij dank! geenszins der Friezen geest. Met hooge belangstelling vernemen wij de edelmoedige opofferingen en pogingen van velen onzer, en een der vorige bladen deelde eene lijst mede van een aantal jongelingen en mannen uit de aanzienlijkste standen, die ten krijg zijn getrokken. Vaders uit de meest achtbare klassen in de Maatschappij, moedigen hunne zonen aan, en laten een en twee derzelve als vrijwilligers uittrekken; terwijl zij daarenboven ook nog hunne eigene goede diensten aanbieden. — De heeren *N. B. Viëtor*, ontvanger te Dronrijp, *S. Salverda*, lid der Gedeputeerde Staten, Mr. *T. S. Tromp*, vise president van de regtbank, en *A. Voerman*, verificateur, hebben ieder twee zonen in dienst of dezelven daartoe aangeboden. Dit is mede het geval met onzen stadgenoot *W. Fellinga*, — en *J. van der Ploeg* heeft zelfs drie zonen in dienst. Hoofden van huisgezinnen zijn er, die uit waarachtige zucht om het hunne bij te dragen tot redding des Vaderlands, het zwaard aangrijpen, en onder dezen mag althans met regt worden gerangschikt de heer *J. de Sitter*, voorheen Luitenant in 's Konings dienst en thans als Huzaar uitgetrokken, na zich zelven te hebben uitgerust en, dat wel van zelve spreekt, zonder soldij.

De Heer *van Rees*, te *Franeker*, heeft eerst een plaatsvervanger in Schutterlijken dienst gesteld en is daarna zelf als vrijwillige Schutter in dienst getreden. — „Wat zoudt gij doen, vrouwlief! indien Gij een jonge waart?" vroeg zeker Heer die lust had om uit te trekken zijner echtgenoote, en het antwoord was dit: „Ware ik een jonge, reeds lang was ik weg geweest."

Anderen betoonen op andere wijze hunne Vaderlandsliefde. Verscheidene ambtenaren moeten, naar wij vernemen, een deel van hun traktement hebben afgestaan. De heer *van Boelens*, Administrateur van 's Rijks Schatkist te *Leeuwarden*, heeft eene belangrijke aanbieding gedaan, reeds vroeger in dit blad vermeld. De Heer Procureur Crimineel *P. Wierdsma* heeft duizend gulden op het altaar des Vaderlands geofferd. De Heer *M. S. de Wal*, Secretaris bij de Commissie van Administratie over de Gevangenissen, een half jaar van zijn traktement De heer *W. van Doesburgh*, Ontvanger der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen aldaar, heeft een jager uitgerust en zal een jaar lang in deszelfs soldij voorzien. De Baron *van Sijtzama*, Lid der Tweede Kamer, zal voor zijne rekening vijf man leveren en equiperen; de heeren *Bergsma* te *Idaard*, en *van Eijck* te *Akkrum*, ieder één man; — de laatste nog *f* 100 daarboven, en hoe vele andere personen zouden wij hier bij kunnen voegen, indien wij alles wisten! Wat heeft niet het kleine dorp Woudsend een uitmuntende geest aan den dag gelegd!

En heeft niet de achtingswaardige Rabbijn *Löwenstam*, op Zaturdag ll. in de Sijnagoge te Leeuwarden, eene treffende aanspraak gehouden voor een twintigtal uittrekkende Israeliten; eene aanspraak die diepen indruk bij alle toehoorders verwekt heeft?

Eere wien eere toekomt. — Eere ook den verdienstelijken Gouverneur dezer Provincie, die in deze dagen van 's morgens vroeg tot 's avonds laat aan de belangen des Vaderlands en van dit gewest arbeidt!

Wij verblijden ons niet alleen van bovengenoemde aanbiedingen en opofferingen te kunnen gewagen, maar tevens daarenboven de namen der waardige daders en gevers te kunnen melden.

Het moge waarheid zijn, dat in het algemeen, alle weldadigheid in stilte en naamloos bewezen, op den duur de edelste in soort is, en wij laten in volle waarde de handeling der zoodanigen, die het aldus verkiezen, maar in buitengewone omstandigheden, zoo als tegenwoordig, achten wij het goed en nuttig, dat ten minste deze en gene, openlijk zijne gevoelens en vaderlandsliefde doe kennen, en uit eene, wel prijsselijke, doch, in deze omstandigheden, soms schadelijke zedigheid zijn naam niet achter den sluijer der geheimhouding bedekke. — Leeringen wekken doch voorbeelden trekken, maar de voorbeelden *met* namen kunnen in sommige gevallen meer afdoen, dan de naamlooze, en het zal velen dieper treffen, en de vrucht tot navolging krachtiger aansporen, wanneer zij in onze dagbladen lezen: „De Graaf *van Hogendorp* heeft van de helft van zijn pensioen afstand gedaan," dan wanneer daar blootelijk vermeld stond: „Van N. N *f* 5000 —" want dan bleef nog de vraag onbeantwoord, die reeds éénmaal vroeger in een onzer bladen gedaan is: „Waar blijft toch de Graaf *van Hogendorp*?"

Wij althans, die hoogen prijs stellen op den ouden, regtmatigen roem der Friezen, zullen ons hooglijk verblijden indien wij in dit dagblad telkens meerdere en meerdere Vaderlandslievende opofferingen der Friezen vermeld vinden, op dat éénmaal de Geschiedschrijver ook in die berigten eene bron vinde, waaruit hij het bewijs kunne trekken: „OOK DE FRIEZEN HADDEN WAT, JA! VEEL OVER VOOR VADERLAND EN KONING, EN HEBBEN VOOR GEENE PROVINCIE IN HET OUDE NEDERLAND BEHOEVEN ONDER TE DOEN."

Een Fries van Ouder tot Vorouder.

*** Getrouwd:
SNEEK, den 31 October 1830. — A. TEN CATE, Bz., en TRIJNTJE T. WALSTRA.

*** Getrouwd:
BOLSWARD, den 31 October 1830. — F. IJ. DE BOER, van Dronrijp, en J. H. M. DE BOER.

*** Getrouwd:
HARLINGEN, den 4 November 1830. — P. WM. NAUTA, met J. C. DE HAAS. M. R. LOVIUS, van Leeuwarden, met A. WM. NAUTA.

*** Getrouwd:
GRONINGEN, den 4 November 1830. — A. EVERTS JR., en A. L. BULTHUIS.

*** Getrouwd te NES op AMELAND, den 7 November 1830:
J. E. FEISSER, *Th. Dr. en beroepen Predikant te Winschoten*, en Jonkvrouwe G. E. B. ORCK VAN HEECKEREN.

*** Mijne geliefde Echtgenoote CATHARINA DE VRIEZE, verloste heden morgen van eenen welgeschapen Zoon. — H. J. DIJKSTRA.
HEERENVEEN, den 29 October 1830.
Deze strekke tot eene bijzondere kennisgeving aan famille en bekenden.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, M. I. HUISMANS, geliefde Echtgenoot van J. H. G. JANSEN, *Koek- en Banketbakker.*
LEEUWARDEN, den 3 November 1830.

*** Heden nacht beviel van eene welgeschapene DOCHTER, IJ. SWART, geliefde Echtgenoot van Mr. M. DE MUINCK.
GRIJPSKERK, den 3 November 1830.

*** Ons geliefd eenigst Kind, HENDRINA GEERTRUID SUIDERBAAN, werd ons heden tot onze bittere smart, in den ouderdom van 36 weken, door den dood ontrukt.
W. F. DEGERING, *Stads Genees-, Heel- en Vroedmeester.*
A. DEGERING, Geb. v. EICHSTORFF.
DOCKUM, den 26 October 1830.

*** Heden morgen ten 5 ure overleed aan eene zenuwziekte van 7 weken, mijn waarde Echtgenoot, COENRAAD CANNINGA, in den ouderdom van 63 jaren, met wien ik bijna drie jaren in eenen genoegelijken echt mogt leven, mij nalatende een Zoontje, die zijn verlies nog niet kan beseffen.
TRIJNTJE F. VAN DER MEULEN, Wed. COENRAAD CUNNINGA.
FRANEKER, den 3 November 1830.

*** Na eene zenuwziekte, gepaard met geweldige stuipen van slechts 24 uren, wierd dezen morgen om vijf uren van ons onderhart afgerukt, ons lieve Zoon, NOLLE, hij bereikte slechts den ouderdom van zeven jaren en elf maanden; met een bloedend hart betreuren wij deze onze lieveling, zijnde het reeds de derde Zoon en eene Dochter, welke wij aan het stof hebben moeten terug geven, maar wenschen elkander in zaliger gewesten weder te ontmoeten.
N. BORNEMAN.
S. BORNEMAN, Geb. SCHOTANUS.
SNEEK, den 4 November 1830.

Tot gemak der Heeren Rijks Ontvangers, is bij J. W. BROUWER, te Leeuwarden, gedrukt en te bekomen: KOHIER DER RIJKS-GELDLEENING. Zoodra het Model der *Kennisgevingen* gereed is, zullen deze ook onmiddelijk gedrukt worden.

HEEREN ONTVANGERS der DIREKTE BELASTINGEN, IN- EN UITGAANDE REGTEN en ACCIJNSEN wordt berigt, dat de KOHIEREN der RIJKS-GELDLEENING D'ANNO 1830 volgens *Model*, behoorende bij de resolutie van *den Staatsraad*, *Administrateur der Directe Belastingen*, *In- en Uitgaande Regten en Accijnsen*, van den 1 November 1830 no. 1, te bekomen zijn bij den Boekhandelaar en Boekdrukker G. T. N. SURINGAR, op de Kelders te LEEUWARDEN.

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de tweede helft der maand October 1830, ter Markt der stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche Maat en Gewigt, zonder eenige belasting.

Artikel	Prijs		Artikel	Prijs	
Tarwe, Witte	*f* 9 - 60	de Mudde.	Vleesch, Koe	*f* 0 - 28	het Pond.
Rogge	- 6 - 85	——	Vleesch, Schapen	- 0 - 20	——
Gerst, Vroege	- 4 - 75	——	Varkensvleesch, Versch	- 0 - 33½	——
Boekweit	- 7 - 50	——	Varkensvleesch, Gerookt	- 0 - 68½	——
Haver	- 3 - 60	——	Aardapp., Late	- 2 - 20	de Mudde.
Erwten, Groene	- 10 - 75	——	Zaad, Kool	- 11 - 75	——
Erwten, Graauwe	- 12 - 25	——	Zaad, Lijn	- 8 - 00	——
Boter	- 0 - 88½	het Pond.			

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 1 November 1830.
De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 5 November 1830, *f* 36 : 50.
KAAS, *f* 20 : 00 à 23 : 00.

De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge *f* 217 : 50 het Last. — Tarwe *f* 11 : 00 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 6 NOVEMBER 1830.

Fonds	Rente		Koers
NEDERLANDEN:			
Werkelijke Schuld	2½	pct.	40 a 40¼
Rest. Uitgestelde dito		„	7/8 a 15/16
Kans-Biljetten		*f*	16¼ a 16¼
Schuldb. Am. Sijndic.	4½	pct.	68½ a 69¼
——	3½	„	54 a 55¼
Domein Losrenten	2½	„	a
Aandeelen Handelm.	4½	„	a
FRANKRIJK:			
Inschr. op 't Grootb.	3	pct.	a
Dito Certificaten	3	„	a
ENGELAND:			
Geconsolideerde	3	pct.	a
RUSLAND:			
Bij *Hope & Comp.*	5	pct.	91¾ a 93¾
Id. van 1828 en 1829	5	„	94¼ a 94½
Inschr. op 't Grootb.	6	„	58½ a 59¼
Certificaten dito	6	„	58½ a 59¼
Dito te Hamburg	5	„	90½ a 91
Dito te Londen	5	„	89½ a 90
POLEN:			
Aandeelen 1829		*f*	a
DENEMARKEN:			
Te Londen 1825	3	pct.	61 a 62

Fonds	Rente		Koers
SPANJEN:			
Te Londen 1822	5	pct.	14¾ a 15
Perp Rent. 1829 Par.	5	„	a
Dito dito 1830 Amst.	5	„	38½ a 38¾
OOSTENRIJK:			
Bank, bij *Goll & Co.*	5	pct.	a
Dito dito	4	„	a
Certificaten	2½	„	a
Metaliek	2½	„	a
Dito	5	„	88¼ a 88½
Dito te Londen	5	„	a
Bank-Actien	3	„	a
Aandeelen *f* 100 bij *Rothschild*		*f*	a
Dito „ 250 bij dito	4	pct.	a
NAPELS:			
Certificaten	5	„	a
Dito in Londen	5	„	58½ a 59¼
GRIEKENLAND:			
Negotiatie te Londen.	5	pct	a
Oblig. Portugal	5	pct.	a
„ Braziel	5	„	a
„ Mexico	5	„	a
„ Idem	6	„	a
„ Columb. 1824	6	„	a
„ Peru	6	„	a

De Notaris P. STEENSMA, te Minnertsga, zal, op Woensdag den 10 November 1830, des middags ten 12 ure, ten huize van den Kastelein *F. G. Vellinga*, te Oosterbierum, ten verzoeke van den Koopman R. D. VAN DER ZEE, publiek, bij boelgoed en op 6 maanden Crediet, tegen voldoende borgstelling, verkoopen:

4 Vroegmelke KOEIJEN, 4 vare Dito, 8 kalve Dito, 4 kalve RIEREN, 2 enter VEULENS, en hetgeen meer geveild zal worden.

De Notaris F. T. POSTHUMUSZ, te Beetsterzwaag, gedenkt aan de meestbiedenden bij boelgoed te verkoopen, met zes maanden crediet:

Een uitmuntend BOERE REEUW en BESLAG enz.; bestaande in 31 Hoornbeesten, waaronder 17 Melke, 8 Rieren, 4 Hoklingen en 2 Kalvers; zes Paarden, waaronder 2 bruine Merries, 1 zwarte Ruin, 1 bruin en 1 vos eenjarige en 1 bruin Hengstvool; 3 Friesche Schapen, 9 vette Zwijnen, waaronder 4 Ouden en 5 Biggen; 6 magere Varkens; 3 beslagen Wagens, waaronder 1 nieuwe; 1 Chais, Ploeg en Eggen, 1 Karn met 4 koperen hoepen, 8 koperen Emmers, 20 Melktobkes, en verdere Bouw- en Melkboersgereedschappen; ongeveer 20 koesëten uitmuntend, meest alles welgewonnen hooglands Hooi, ongeveer 150 fijmmen beste Rogge in het stroo, eene partij Boekweit en Boekweit-stroo. Voorts MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 1 Klok, 1 Kabinet, 1 Penanttafeltje, 1 Bed met deszelfs toebehooren, Koper, Tin, IJzer, Hout en Aardewerk, wat ten dage van verkoop te voorschijn zal worden gebragt.

Wie daaraan gading maakt, kome, ten aanzien van de optie posten, op Donderdag den 11, en van de verdere goederen op Vrijdag den 12 November 1830, telkens des morgens precies ten 10 ure, ten huize van *Geert Hendriks de Boer*, Huisman te Kortezwaag, kort bij de Gorredijk aan de Vaart, zeer geschikt tot vervoer.

GEMELDE NOTARIS, zal voorts op Vrijdag den 12 November aanstaande, des voormiddags ten negen ure, ten sterfhuize van *Jarig Hessels van der Meer* voornoemd, publiek bij boelgoed en tegen gereede betaling verkoopen:

Onderscheidene MEUBELEN en HUISGERADEN, bestaande in Bedden met derzelver toebehooren, Kabinet, Klok, Spiegels, Schilderijen, Tafels, Stoelen, Koper-, Tin-, Aarde-, IJzer en Glaswerk, eene aanzienlijke partij WINKELGOEDEREN, MANSKLEEDEREN, LINNEN en WOLLEN, benevens eene BOOT met Zeil en Treil, en al hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

De Notaris F. T. POSTHUMUSZ, te Beetsterzwaag, is voornemens, publiek, bij strijk- en verhooggeld, te verkoopen:

1. Eene voor korte jaren geheel nieuwgebouwde, wel betimmerde en tot onderscheidene bedrijven zeer geschikte HUIZINGE met ERVE, staande en gelegen in de Geburrte te Beetsterzwaag, met no. 18, bestaande in ruim Voorhuis, plaisierige Voorkamer, een behangen Kamer, ruime Keuken, twee Kelders, Regenwatersbak, groote Zolder, benevens eene Schuur, met Put en Paardenstallen en verdere gerijfelijkheden; wordende bij *K. P. Huizinga* cum uxore als eigenaren bewoond en gebruikt; op den 12 Mei 1831 te aanvaarden.
2. De een-zesde over hoog en laag van ongeveer *vier* bunders kostelijk HOOILAND, gelegen te Beets in de Frisch, mandeelig met *E. S. Sijtsema* cum sociis,
3. De een derde over hoog en laag van ongeveer *twee* bunders HOOILAND, met beste Klijn voorzien, met de geheele Vaart daar nevens, gelegen aldaar op de Fennen, mandeelig met dezelve c. s.
4. De een-derde over hoog en laag van *een* bunder *tien* v. roeden beste HOOI- en KLIJNMADEN, gelegen aldaar in de Geern, mandeelig gelijk vorigen.
5. De een-derde, over hoog en laag, van ongeveer acht bunders 50 v. roeden, uitmuntend HOOI- en KLIJNLAND, gelegen onder Terwispel, te Rijpwegseind in de Lagerijpen, mandeelig gelijk vorigen.
6. Gelijk aandeel van een bunder en tien v. roeden HOOILAND, gelegen onder Boornbergum, mandeelig gelijk de vorigen.

De 5 laatste perceelen bij den palmslag te aanvaarden.

Wie daaraan gading maakt, kome op Zaturdag den 20 November 1830, des avonds ten 5 ure, ten huize van *A. H. van der Veer*, Kastelein in het Lands Welvaren, te Beetsterzwaag, en koope op zeer gemakkelijke termijnen van betaling en Condition daar voor te lezen, en intusschen te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris POSTHUMUSZ.

De Notaris O. B. OEBERIUS, te Sint Anna Parochie, zal op Donderdag den 11 November 1830, des namiddags ten één ure, in de Herberg van *J. C. Wassenaar* te Sint Anna Parochie, bij boelgoed op ½ jaar crediet verkoopen:

12 Beste kalve en vare KOEIJEN, 4 vroegmelke en 4 vette KOEIJEN, 4 kalve RIEREN en 2 beste jonge PAARDEN.

HOUTVEILING,

Op Donderdag den 11 November 1830, ten 9 ure voor den middag, op den Aarsentuin, bij Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. P. ANDREÆ, aldaar, van 2 à 3 Ladingen eiken WOUDBOOMEN, waaronder eene aanzienlijke partij Kromhout, Hek- en Stekpalen, Leggers en Damleggers, enz., alsmede 2 extra zware Ipen STAMBOOMEN; alles geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen-, Kast- en Wagenmakers, Kuipers, enz.; aangevoerd door den Koopman *Jan Lenzes Koopmans*.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, als daartoe geregtelijk geautoriseerd, zal, op de wijze bij de wet bepaald, publiek bij strijk- en verhooggelden presenteren te verkoopen:

Eene prompte welbetimmerde HUIZINGE, met derzelver ERF en verdere annexen, staande en gelegen dadelijk bij de Roomsche Kerk te Blaauwhuis, onder Westhem; aldaar gekwoteerd met no. 15, door wijlen *Jarig Hessels van der Meer* als mede-eigenaar bewoond en gebruikt; acht dagen na de finale toewijzing vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Vrijdagen den 12 en 19 November aanstaande, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van *Albert Gerbens Faber*, Kastelein te Blaauwhuis, onder Westhem, bij de provisionele en finale toewijzing, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, inmiddels te vernemen bij den Notaris voornoemd.

De Notarissen Mr. A. VAN SLOOTEN, en G. W. POSTHUMA, te Dockum, zullen, op Woensdag den 17 November 1830, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Gerrijt de Beer*, Kastelein bij de Woudpoort aldaar, eerst bij stukken, en vervolgens bij zamenvoeging, publiek bij strijkgeld, presenteren te verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE nummer *een*, SCHURE en HORNLEGER cum annexis, groot volgens kadastrale opmeting 37 bunders 42 v. roeden en 30 v. ellen, zoo BOUW- als GREIDLANDEN, staande en gelegen binnen en buiten den ouden Zeedijk, onder Driesum en Wouterswoude, zijnde Kleigrond, bij *Cosse Tjommes Dijkstra* in huur tot Sint Petri en den 12 Mei 1832, en zulks in 22 perceelen.

BOELGOED TE OOSTERLITTENS.

De Griffier T. GOSLIGA, te Jorwerd, is voornemens, om op Woensdag den 17 November aanstaande, des morgens om 9 uren, ten sterfhuize van *O. Kiestra*, in leven Onderwijzer der Jeugd, te Oosterlittens, bij boelgoed en gereede betaling te verkoopen: 2 Bedden met derzelver toebehooren, 2 Pulpitums, 1 Laadtafel, 2 Spiegels, 1 Kleederkast, 1 Koekoek-Klok, 1 Stoelen, Tafels, Koper, Tin, 3 Klavercordiums, waaronder 1 extra beste; Godgeleerde en andere Boeken, eenige Muzijkstukken; voorts een besten Twijnmolen, en eindelijk alles wat alsdan ter verkoop zal worden aangeboden.

De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg voor het arrondissement Sneek, zal, ten overstaan van den Heere Vrederegter van het kanton Bolsward, publiek, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Ten eersten: Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZING, SCHUUR, HIEMING en HORNLEGER c. a., staande en gelegen in de Rijpend onder den dorpe Witmarsum, het Huis gekwoteerd no. 4, door *Louwrens Louwrens Posthumus* bewoond, groot in geheel en faam 31 bunder en 41 v. roede, Bouw- en Greidlanden, belast met 29 floreen 21 strs. en 3 penn. Dijksschatting en met ongeveer *f* 220 : 00 Grondlasten; belendende aan den Heer en Mr. *B. Buma*, *Johs. U. Rijpma* en anderen; op St. Petri en den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden, en zulks in 21 perceelen, met regt van zamenvoeging.

Ten tweede: Een stuk BOUWLAND, groot 1 bunder 65 v. roede 34 v. elle en 63 v. palm, op Bongarerp onder Witmarsum, bij *Abe Feikes Aukema* in huur.

Ten derde: Een stuk DITO van 36½ v. roede, aldaar, bij dezelve in gebruik.

Ten vierde: Een stuk BOUWLAND, groot 1 bunder 28 v. roede 60 v. elle en 27 v. palm, bij Harkezijl onder Witmarsum liggende, bij de Weduwe *G. L. de Boer* als mede eigenaresse in gebruik.

Ten vijfde: Een stuk GREIDLAND, groot 55 v. roede 11 v. elle en 54 v. palm, in het Koudhuister Laag onder voormelden dorpe, bij den mede-eigenaar *Frans Louwrens de Boer* in gebruik.

De 2de, 3de, 4de en 5de perceelen zijn op St. Petri 1831 te aanvaarden.

Wie hieraan gading maken, komen op Dingsdagen den 23 November 1830, bij de beschrijving, en den 30 dito, bij den finalen palmslag, telkens des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Reinder A. Vellinga*, in de Roskam, te Witmarsum; zullende de verkoops-conditien inmiddels ten Kantore van den voornoemden Notaris te vernemen zijn.

De geannonceerde Verkoop door Mr. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, van een snelzeilend overdekt JAGTSCHIP, *de Drie Gebroeders* genaamd, wordt tot nader aankondiging uitgesteld.

TE HUUR: Eene *HUIZINGE*, no. 10, en *BUITHUIS*, met het *HORNLEGER*, zijnde vruchtbare Bouwgrond; terstond te aanvaarden, gelegen te Weidum. Adres bij den Executeur HESLING, aldaar.

Op gemakkelijke voorwaarden uit de hand te KOOP: **Eene RUIME HUIZINGE**, en daarbij een TIMMERWINKEL met eene schoone RUIMTE, zeer geschikt voor die affairen, staande en gelegen aan de Sneeker Vaart in de Bruggebuurt te Winsum; op Mei 1831 vrij te aanvaarden. Wie gading maakt, vervoege zich bij F. K. v. D. MEULEN, te Oosterlittens. Brieven franco.

LEES HIER. — Uit de hand te KOOP: Een *KOFSCHIP*, groot 16 Tonnen, varende van Noordwolde op Sneek. Te bevragen bij EGBERT K. JEEDEMA, Schipper te Noordwolde.

Uit de hand te KOOP: Een NIEUW VEERSCHIP, met het VEER daarbij, varende van Wolvega op de Joure, et vice versa; te bevragen bij den eigenaar *HARMEN ALBERTS HAGEN*, Veerschipper te Wolvega.

P. VAN WICHEREN, vaceert dagelijks tot het aannemen der Schuldbekentenissen van het Amortisatie Sijndicaat, om dezelve over te zenden ter bekoming van Nieuwe Stellen Coupons

E. SAMUEL REIJZER, Handelaar in Effecten, te Leeuwarden, vaceert tot overneming van Schuldbekentenissen van het Amortisatie Sijndicaat, rentende 4½ ten honderd, ter bezorging van *Nieuwe Vellen Coupons*, met welkers afgifte op den 15 dezer loopende maand November te Amsterdam een begin wordt gemaakt.

Bij vorengemelde kunnen voorts tegens de door hem afgegevene Recepissen, worden terug gehaald de nog bij denzelve berustende oude Russische Obligatien, die aan hem ter bekoming van Nieuwe Coupons waren bezorgd.

B. ARONS DRIELSMA, Negotiant in Effecten, in de Kleine Kerkstraat, te Leeuwarden, adverteert bij deze, dat hij dagelijks vaceert met het overnemen der 4½ pCt. *Amortisatie Sijndicaat*, ter bevordering van Nieuwe Vellen Coupons, loopende van 1 April 1831 tot 1 October 1840.

De ondergeteekende bérigt zijne geëerde begunstigers, dat hij zijne LEESBIBLIOTHEEK van verscheidene defecte Boeken heeft gezuiverd, en bij hem eene *nieuwe Catalogus* is te bekomen, voorzien van de laatst uitgekomene Werken. Tevens recommandeert hij zich in het *maken* en *verkoopen* van allerlei soorten van SCHRIJFBOEKEN, PAPIER, PRENTENBOEKEN, PRENTEN, enz.

THS CAMMENGA, *Boekbinder*.

U. PROOST, Leesbibliotheekhouder te Leeuwarden, maakt aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij eene *nieuwe Catalogus* zijner LEESBIBLIOTHEEK heeft uitgegeven, welke à 10 cents verkrijgbaar is gesteld.

Berigt aan Heeren en Dames.

J. KINK, Mr. Kleermaker in de Groote Hoogstraat, letter H, no. 66, te Leeuwarden, verwittigt door deze aan het geëerde Publiek, dat hij thans wederom voorzien is en gedurende het wintersaizoen voorzien zal zijn van eene extra fraaije sortering Heeren en Dames MANTELS van differente stoffen, dewelke alle krimpvrij zijn, tot zeer billijke prijzen; zich ten vriendelijksten bij zijne geëerde Stad- en Landgenooten aanbevelende.

PS. Ook recommandeert hij zich in het *maken* en *leveren* van MONTERINGEN, voor Officieren, Onder-Officieren, enz. der Schutterij.

NB. NB. Daar de ondergeteekende het pligt rekent, voor de goede zaak van *Vorst* en *Vaderland* eenigen tijd deze Stad te verlaten, zonder evenwel zijn huisgezin te benadeelen, zoo maakt hij aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij zich gedurende zijne afwezigheid aanbeveelt tot het leveren van ROUWGOEDEREN, het doen van RONDZEGGINGEN, en andere functien, welke hij steeds als Bode verrigt; belovende eene prompte bediening, dewijl voor de goede volvoering van dien, door hem de beste maatregelen zijn genomen

N. POSTHUMUS,
Bode bij het Departement Leeuwarden, der Maatschappij: tot nut van 't algemeen.

Leeuwarden, den 5 November 1830.

Harlinger Stoombootreederij.

De Directie der voornoemde Reederij maakt bij deze bekend dat de Stoomvaart tusschen *Amsterdam* en *Harlingen* op Zaturdag den 30 October aanstaande voor dit jaar zal zijn gesloten.

De Directeur der voornoemde Reederij,
PAUL VAN VLISSINGEN.

Amsterdam, den 25 October 1830.

Op den 18 November 1830, worden de Eigenaren van de Landen onder de Dongjumer Polder verzogt te compareren in het Heeren Logement te Franeker, tot het stemmen van twee *nieuwe* GECOMMITTEERDEN in bovengemelden Polder, wordende de stemmen der niet comparanten bij de meerderheid gevoegd.

Franeker, den 8 November 1830. J. COOPMANS.

P. STALLINGA, Kleermaker in de Vlasstraat, te Dokkum, berigt het geëerd Publiek, dat hij heeft ontvangen PELTERIJEN, geschikt voor Kragen op Mans Jassen. Dezelve houdt zich bij voortduring gerecommandeerd in het maken van allerhande Mans- en Vrouwen Kleederen, van welke laatste hij eenige stukken ter verkoop gereed heeft; hetwelk niet voorhanden is, zal zoo spoedig mogelijk op bestel worden klaar gemaakt; belovende eene nette en civiele bediening.

BENEDICT TILENIUS, te *Stadtlohn*, recommandeert zich tot het leveren van alle soorten van nieuwmodische geslepene KAGCHELS, allerhande soorten van bijzondere nuttige en fraaije IJzeren KOOK MACHINES, van 3 tot 22 gaten, met derzelver toebehooren, waarin van 1 tot 3 Braadovens en een Waterketel van 2 tot 14 emmers groot, welke door eene kraan afgetapt wordt, en worden met een ordinair hout- of turfvuur gestookt; ook hebben zij het bijzondere nut, dat in Keukens alwaar het altijd gerookt heeft, de rook niet de minste hinder meer veroorzaakt; verder levert hij alle soorten van witte geëmailleerde *Kastrollen* en *Potten*, — ook gegotene *Dak Watergoten* en *Waterpijpen*, van 28 Ned. duimen tot 3 en 4 palmen; alsmede gegotene IJzeren *Paardenkribben* en *Ruiven*, die bijzonder nuttig voor de gezondheid van Paarden zijn; — hij verzoekt degenen welke tot bovengemelde Goederen genegen zijn, hun adres te zenden aan zijn adres, zullende hij zich alsdan met *modellen*, die in het klein zijn, bij Hun Ed. vervoegen. Hij is gelogeerd bij den Kastelein DE BOER, in het Wapen van Benthem, te Leeuwarden; den 10 dezer te Harlingen bij de Kastelein DE BOER, en den 11 dito te Sneek, bij den Heer VOGELZANG.

M. BACHER, van Amsterdam, heeft de eer de Dames te berigten, dat hij alhier gearriveerd is met een schoon assortiment WINTERHOEDEN, gekleedde en ongekleedde MUTZEN, idem voor rouw, enz. Zal uiterlijk tot Woensdag avond den 10 dezer uitgepakt blijven bij J. D. LEICKERING, op de Berlikumermarkt, te Leeuwarden, en Donderdag en Vrijdag daaraanvolgende in den Wijnberg, bij de Boterwaag te Sneek.

Wie iets te pretenderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen *SIJBE AUKES JONGBLOED*, gelieve daarvan met gefrankeerde brieven opgave en betaling te doen vóór den 1 December aanstaande, aan Mr. L. J. HUBER, Notaris te Sneek.

)o( )o( )o(Een of twee LETTERZETTERS, werk begeerende, gelieven zich te vervoegen bij *L. SCHIERBEEK*, Boekhandelaar en Drukker te Leeuwarden. *Brieven franco*.

)o( )o( )o(In eene APOTHEEK te Leeuwarden, wordt gevraagd een LEERLING of BEDIENDE. Adres met franco brieven onder letter G, bij den Boekhandelaar *G. T. N. SURINGAR*, aldaar.

)o( )o( )o(Een à twee LOOIJERSKNECHTEN, kunnen dadelijk werk bekomen bij *H. HEIJMANS*, Looijer te Leeuwarden.

)o( )o( )o(Een BAKKERSKNECHT, werk begeerende, kan van stonden aan hetzelve bekomen bij *J. DE BOER*, te Bolsward.

)o( )o( )o(Een JONGELING die genegen is om het *Brood-* en *Kleinbakken* te leeren, of iemand welke eenigen tijd bij het Bakken is werkzaam geweest, vervoege zich in persoon of met gefrankeerde brieven bij *S. BAKKER*, te Franeker.

)o( )o( )o(In den nacht van den 28 op den 29 October 1830, is vermist uit de groote Mieden te Menaldum: Eene zwartbonte KOE, donker van haar en witachtige hoorens, zijnde een geld Overlooper; wie daar iets van weet of kennis kan geven, adressere zich aan P. D. WIERSMA, aldaar.

********** Te Amsterdam bij C. A. SPIN is gedrukt, en wordt uitgegeven bij G. J. A. BEIJERINCK aldaar, — no. 1 DEN NEDERLANDSCHE TIJRTACUS, Liederen voor de verdedigers des Vaderlands, ten voordeele van het daar te stellen fonds voor de verminkten en nagelatene Weduwen en Weezen der gesneuvelden in den tegenwoordigen strijd. Zijnde verkrijgbaar gesteld op velijn papier voor 25 *Centen*, en zonder titel of namen der vervaardigers op gemeen papier voor *vier Centen*, en ter verspreiding onder het volk bij 25 Exemplaren te gelijk voor een Cent het Exemplaar, in plaats van voor *twee* Centen, zoo als vroeger was aangekondigd.

********** Bij J. PROOST, Boekhandelaar te Leeuwarden, wordt op heden uitgegeven: DE REYS FEN *MAICKE JACKELES*, fen Hallum ney Ljeauwert, om it ynheljen fenne Prins ta sjen, yn 1778. Neysjoen in hette forbettere trog ien foreerder fenne Friesche Tæl. Prijs 25 centen.

Bovenstaande wordt niet in commissie verzonden, maar moet voor rekening worden ontboden.

********** Bij P. S. BARGHOORN, te Groningen, is van de pers gekomen en onder anderen verkrijgbaar gesteld, te Leeuwarden bij *G. T. N. Suringar*, te Sneek bij *F. Holtkamp*, te Harlingen bij *v. d. Plaats*, en te Heerenveen bij *F. Hessel*. VADERLANDSCH LÖ VIVAT, op den tegenwoordigen tijd toepasselijk, door een Groninger Student, à 10 Cents.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.